

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศ ทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุเป้าหมายนั้น ปัจจัยสำคัญนอกเหนือจากวัตถุดิบ เงินทุนและเทคโนโลยีก็คือ ประชากรที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ การศึกษานับว่ามีบทบาทในการพัฒนาประชากรให้มีความรู้ ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข จึงกล่าวได้ว่าการศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก การศึกษา จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับข้อกำหนดแนวนโยบาย การศึกษาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศ (พรทิพย์ สุวรรณโรจน์, 2532)

ปัจจุบันการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และสังคมสมัยใหม่อย่างเห็นได้ชัด จนอาจกล่าวได้ว่านอกเหนือจากปัจจัย 4 ประการ ซึ่งเป็นพื้นฐานความต้องการของมนุษย์แล้ว การศึกษาไทยได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญ ประการที่ 5 ที่จะช่วยให้มนุษย์มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2527) การศึกษาก็เป็นการลงทุนในมนุษย์เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่า และคุณภาพของมนุษย์ให้สามารถนำไปใช้ได้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป การลงทุนนี้เป็นการลงทุนทั้ง 2 ฝ่ายคือ ทั้งฝ่ายรัฐบาลและผู้เรียน หรือผู้ปกครอง ร่วมกัน แต่จะแตกต่างกันในเรื่องสัดส่วนของค่าใช้จ่ายที่แต่ละฝ่ายจะต้องจ่าย เพื่อการศึกษานั้น ซึ่งถ้าพิจารณาในแง่ของสัดส่วนการรับภาระของค่าใช้จ่ายเพื่อ การศึกษาต่อคน ต่อปี ในแต่ละระดับระหว่างรัฐบาลกับผู้เรียนและผู้ปกครองแล้ว

พบว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ กล่าวกันว่าผู้เรียนจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์หรือผลตอบแทนเฉพาะตัวสูงกว่าการศึกษาระดับอื่น ดังนั้นผู้ที่ได้รับการศึกษาระดับนี้จึงควรต้องรับภาระในการลงทุนเพิ่มขึ้น (จาเรียง เสง เจริญ, 2532 ก) กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องรับภาระตั้งแต่ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหารประจำวัน ค่าพาหนะ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการฝึกสอน ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าพาหนะไป-กลับภูมิภาคอื่น ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าบริการส่วนตัว และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ทววงมหาวิทยาลัย, 2517) ด้วยเหตุนี้ การศึกษาในโปรแกรมวิชาซึ่งสอนนอกเวลาราชการ และต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ทำให้นักศึกษาต้องลาออกกลางคันเป็นจำนวนมาก การเปิดการศึกษานอกเวลาในปัจจุบันมีหลายสถาบันด้วยกัน เช่น มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู สถาบันเทคโนโลยี-ราชมงคล ฯลฯ โดยเฉพาะวิทยาลัยครูเริ่มเปลี่ยนบทบาทจากการผลิตครู เป็นการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการอื่น ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา โดยวิทยาลัยครูมีการกิจหลักตามประกาศพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2527 ว่าวิทยาลัยครูต้องมีหน้าที่ผลิตครู และให้การศึกษาวิชาต่างๆ ให้การอบรมบุคลากรประจำการ ทำการศึกษาวิจัยส่งเสริมวิทยฐานะของครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้วิทยาลัยครูได้จัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ขึ้นมาทั้งสายอาชีพครูและสายวิชาการอื่น ในการรับนักศึกษาเข้าศึกษานั้นวิทยาลัยครูรับนักศึกษาจากบุคลากรประจำการ 2 ประเภทคือ ประเภทเข้าเรียนตามความต้องการของต้นสังกัด และประเภททั่วไปโดยไม่จำกัดอาชีพทั้งในระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร การเรียนการสอนอาจทำได้ทั้งในหรือนอกเวลาราชการก็ได้ ทั้งนี้การจัดและดำเนินการต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละสหวิทยาลัย

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เป็นสหวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจำนวน 8 สหวิทยาลัยสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวิทยาลัยครูอยู่ในสังกัด 6 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูสวนดุสิต (บุญชู นาถวงษ์, 2529) สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์มีความแตกต่างไปจากสหวิทยาลัยอื่น ๆ เพราะอยู่

ในเขตกรุงเทพมหานครอันเป็นเขตที่มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองมากที่สุด และที่สำคัญมีประชากรบริโภคนการศึกษามากที่สุด แม้ว่าโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ของมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้บุคลากรถึงที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงได้ศึกษาต่อ แต่จำนวนนักศึกษาที่สนใจเข้าศึกษาในโครงการการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการทั้ง 8 มหาวิทยาลัยในแต่ละปีมีจำนวนน้อยลง คือ ปี พ.ศ. 2529 มีจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษา 37,873 คน ปี พ.ศ. 2530 มีจำนวน 30,144 คน และปี พ.ศ. 2531 มีจำนวน 27,717 คน (กรมการฝึกหัดครู, 2530, 2532, ม.ป.บ.) นอกจากนี้นักศึกษายังมีสถิติการออกกลางคันประมาณร้อยละ 10 ต่อปี (เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและวัดผลวิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, สัมภาษณ์) จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจว่าบุคลากรที่เข้ามาศึกษา ในโครงการนี้เป็นบุคลากรที่กำลังปฏิบัติงาน ทั้งสังกัดภาครัฐบาลหรือภาคเอกชน โดยไม่จำกัดอาชีพ (กรมการฝึกหัดครู, 2529) การที่นักศึกษาลาออกกลางคันและมีสถิติการเข้าศึกษาน้อยลง อาจเป็นเพราะมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งงานวิจัยของฉวีวรรณ วัฏฐานนท์ (2529) เรื่องการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ภูมิหลังและการรับรู้สาเหตุ โดยอาศัยจาก ผู้ที่ออกกลางคัน 4 ประเภท คือลาออก สอบตกออก ถูกจำหน่ายชื่อออก และไม่สำเร็จการศึกษาจำนวน 749 คน พบว่า ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ที่สูงมากเป็นสาเหตุหนึ่งของการออกกลางคันของนิสิตมหาบัณฑิต ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าสมควรจะได้มีการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของ

นักศึกษาโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจเข้าศึกษาในโครงการนี้ จะได้เตรียมตัวก่อนเข้ามาศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร รวมทั้งฝ่าย กิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เพื่อวางแผนการ จัดสวัสดิการแก่นักศึกษาและเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานวางแผนของวิทยาลัยครูและ กรมการฝึกหัดครูในการวางแผนการจัดการศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
2. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และอาชีพ
3. ศึกษาสภาพทางการเงิน และข้อเสนอแนะของนักศึกษาโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการที่จะให้วิทยาลัยช่วยเหลือด้านทางการเงิน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภายใต้ขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี ที่ลงทะเบียนเรียนมาแล้วอย่างน้อย 3 ภาคเรียน และกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532
2. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในโครงการ ซึ่งครอบคลุมค่าใช้จ่าย 2 ประเภท คือ
 - 2.1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรง มีดังนี้
 - 2.1.1 ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจ่ายให้แก่สถาบัน ได้แก่ ค่าลงทะเบียน ซึ่งประกอบด้วย ค่าหน่วยกิต ค่าลงทะเบียนรายวิชาเพิ่ม ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
 - 2.1.2 ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษามีค่าใช้จ่ายให้แก่สถาบัน ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษา
 - 2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

3. การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาโครงการการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการ วิเคราะห์เฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่เพิ่มขึ้นในการ เข้ามาศึกษาในโครงการนี้เท่านั้น

4. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาโครงการการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการ เปรียบเทียบเฉพาะค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรง เท่านั้น

5. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

5.1.1 เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และ เพศหญิง

5.1.2 สาขาวิชา มี 3 สาขาวิชา ได้แก่

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (วท.บ)
2. สาขาวิชาศิลปศาสตร์ (ศศ.บ)
3. สาขาวิชาการศึกษา (ค.บ.)

5.1.3 อาชีพ จำแนกเป็น

1. นักศึกษาที่ทำงานภาคเอกชน
2. นักศึกษาที่ทำงานรัฐวิสาหกิจ
3. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพส่วนตัว
4. นักศึกษาที่รับราชการ

5.2 ตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาโครงการการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการ จำแนกเป็น

5.2.1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรง จำแนกเป็น

1. ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจ่ายให้แก่สถาบัน ได้แก่

ค่าลงทะเบียน

2. ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษามีได้จ่ายให้แก่สถาบัน

ได้แก่ค่าอุปกรณ์การศึกษาและค่าเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษา

5.2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่

1. ค่าที่พัก
2. ค่าอาหาร

3. ค่าพาหนะ
4. ค่าพักผ่อนหย่อนใจ
5. ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อมูลค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าลงทะเบียนของนักศึกษานี้เป็นข้อมูลที่ได้มาจากนักศึกษาที่เรียนมาแล้วอย่างน้อย 3 ภาคเรียนและกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 เท่านั้น และข้อมูลดังกล่าวเป็นการประมาณการจากตัวนักศึกษาเอง ซึ่งอาจมีการคลาดเคลื่อนจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงบ้าง

คำจำกัดความในการวิจัย

เพื่อเป็นที่เข้าใจตรงกันผู้วิจัยกำหนดคำจำกัดความของคำสำคัญที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่นักศึกษาต้องจ่ายในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงและค่าใช้จ่ายส่วนตัว

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรง หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งนักศึกษาจ่ายให้กับสถาบัน ตามอัตราที่สถาบันประกาศเรียกเก็บในหนังสือคู่มือนักศึกษาซึ่งแจกให้กับนักศึกษาและเป็นค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายเพื่อการศึกษาเมื่อเริ่มเข้าศึกษาในโครงการนี้ ได้แก่

1.1 ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจ่ายให้แก่สถาบัน คือ ค่าลงทะเบียน ซึ่งประกอบด้วยค่าหน่วยกิต ค่าลงทะเบียนรายวิชาเพิ่ม ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่างๆ

1.1.1 ค่าหน่วยกิต หมายถึง ค่าหน่วยกิตของรายวิชาที่มีการบรรยาย

1.1.2 ค่าลงทะเบียนรายวิชาเพิ่ม หมายถึง ค่าหน่วยกิตของวิชาที่มีภาคปฏิบัติหรือมีค่าวัสดุฝึก

1.1.3 ค่าบำรุง หมายถึง ค่าบำรุงการศึกษาที่สถาบัน เรียกเก็บประจำภาค เช่น ค่าลงทะเบียนนักศึกษา ค่าบำรุงห้องสมุด

1.1.4 ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หมายถึง ค่าธรรมเนียมที่ สถาบันเรียกเก็บจากนักศึกษา เช่น ค่าสมัครสอบ ค่าคู่มือนักศึกษา ค่าลงทะเบียน แรกเข้า ค่าบัตรนักศึกษา ค่าประกันของเสียหาย และค่าขึ้นทะเบียนบัณฑิต

1.2 ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษามีได้จ่ายให้แก่สถาบัน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจำเป็นต้องจ่ายเอง เพื่อเป็นค่าอุปกรณ์ และค่าเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษา

1.2.1 ค่าอุปกรณ์การศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าตำรา ค่าทารายงาน ค่าเอกสารและค่าวัสดุในการเรียน

1.2.2 ค่าใช้จ่ายเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการเสริมสร้างประสบการณ์ในการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการไปศึกษานอกสถานที่ การไปร่วมประชุม สัมมนา ฟังบรรยาย อภิปรายต่างๆ ค่าสมาชิกวารสารทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา และค่าเรียนพิเศษ ค่าสมาชิกห้องสมุดภายนอกสถาบัน ซึ่งประกอบด้วยค่าทำบัตรห้องสมุด ค่าปรับในการส่งหนังสือช้า และค่าเช่าใช้ในการทำหนังสือหาย

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจำเป็นต้องจ่าย เพิ่มขึ้นจากความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพื่อการดำรงชีพในขณะที่ศึกษาตาม โครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ได้แก่

2.1 ค่าที่พัก หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักอาศัยของนักศึกษา ที่จ่ายเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากต้อง เข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ และไม่มีบ้านพักส่วนตัว หรือบ้านพักอยู่ไกลจากสถานที่เรียนไม่สะดวกในการเดินทางกลับ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าหอพัก

2.2 ค่าอาหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารในแต่ละวัน ของนักศึกษา

2.3 ค่าพาหนะ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาใช้จ่ายในการ เดินทางมาศึกษาในสถาบัน ได้แก่ ค่ารถโดยสาร ค่าน้ำมันรถ (สำหรับผู้ที่มิรถส่วนตัว)

2.4 ค่าพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเพื่อการสังสรรค์หรือ

เป็นการพักผ่อนระหว่างตนเองกับเพื่อนนักศึกษาหรือเพื่อตนเอง เช่น ค่าทัศนจร
ดูภาพยนตร์ ค่าเช่าวิดีโอ ค่าหนังสืออ่านเล่น เป็นต้น

2.5 ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ
เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เครื่องประดับต่าง ๆ เครื่องสำอาง เป็นต้น

2.6 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับตัวนักศึกษา
และครอบครัวที่นักศึกษาต้องรับผิดชอบในขณะที่ศึกษา เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่า
ของขวัญงานแต่งงาน ค่าทำบุญ ค่าช่วยเหลืองานศพ ฯลฯ ค่าจ้างคนเลี้ยงบุตร
ค่าจ้างครูสอนพิเศษบุตร ค่าจ้างคนทำงานบ้าน ค่าจ้างซักรีดเสื้อผ้า และค่าไฟฟ้า

ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงเฉลี่ยต่อคน หมายถึงค่าใช้จ่ายเพื่อ
การศึกษาโดยตรงที่นักศึกษาต้องจ่ายในขณะที่ศึกษาโดยเฉลี่ยต่อคนใน 1 ปีการศึกษา

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยเฉลี่ยต่อคน หมายถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่นักศึกษา
ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นในขณะที่ศึกษาโดยเฉลี่ยต่อคนใน 1 ปีการศึกษา เช่น ค่าที่พัก ค่า
อาหาร ค่าพาหนะ ฯลฯ

นักศึกษา กศ.บป. หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในโครงการการ
ศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานภาครัฐบาล หรือเอกชน
โดยไม่จำกัดอาชีพและกำลังศึกษาหลักสูตร ปริญญาตรี 2 ปี ในสหวิทยาลัยรัตน-
โกสินทร์ ปีการศึกษา 2532

สหวิทยาลัย หมายถึง การรวมกันของวิทยาลัยครู 36 แห่ง เพื่อประโยชน์
ในการดำเนินงานมี 8 สหวิทยาลัย ได้แก่ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สหวิทยาลัย
ล้านนา สหวิทยาลัยพุทธชินราช สหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ สหวิทยาลัยอีสาน-ใต้
สหวิทยาลัยศรีอยุธยา สหวิทยาลัยทวารวดี และสหวิทยาลัยทักษิณ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งประกอบ
ด้วย วิทยาลัยครูจันทร์เกษม วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ข้อเสนอแนะ หมายถึง ข้อเสนอแนะของนักศึกษา กศ.บป. ที่จะให้
วิทยาลัยช่วยเหลือด้านการเงินแก่นักศึกษา

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา กศ.บป. ใน สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษา กศ.บป. สหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์ หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปีที่ลงทะเบียนเรียนมาแล้วอย่างน้อย 3 ภาค เรียน และกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 15,000 คน

2. การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้นโดยอาศัยแนวความคิด จากการศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัยเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาและค่าใช้จ่าย ส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาที่มีผู้ทำไว้แล้ว นำมาพัฒนาให้เหมาะสมกับลักษณะของนัก- ศึกษา กศ.บป. แบบสอบถามประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว

ตอนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ตอนที่ 4 สถานภาพ และข้อเสนอแนะ ทางด้านการเงิน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปลองใช้กับนักศึกษาซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และนำไปปรับปรุง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัว สถานภาพทางการเงิน และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percent)

4.2 ข้อมูลที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา โดยตรงของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และอาชีพ

4.3 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยตรงของนักศึกษา จำแนกตามเพศ สาขาวิชาและอาชีพโดยการทดสอบค่าที (t-test) และโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการอาศัยคอมพิวเตอร์ตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS* (The Statistical Packages for Social Sciences)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา โครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ผู้วิจัย คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบสถานภาพทางการเงินของนักศึกษา กศ.บป.
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่มีสนใจจะศึกษาต่อในโครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี ในวิทยาลัยครู ใช้เพื่อเตรียมตัววางแผนค่าใช้จ่ายในการเรียน ก่อนเข้ามาศึกษา
3. เป็นข้อมูลให้หม่าให้กับหน่วยงานวางแผนของวิทยาลัยครู ในการวางแผนที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงเกี่ยวกับระเบียบเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการศึกษาที่จะจัดเก็บจากนักศึกษา กศ.บป. ต่อไป
4. เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารวิทยาลัยครู รวมทั้งฝ่ายกิจการนักศึกษา ในการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เพื่อวางแผนจัดบริการสวัสดิการแก่นักศึกษา กศ.บป.

ลำดับขั้นในการรายงานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งลำดับขั้นตอนรายงานการวิจัยดังนี้

บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขต ข้อจำกัดในการวิจัย ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนและวิธี

การดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และขั้นตอนการรายงานการวิจัย

บทที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนการศึกษา แนวคิดที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา โครงการการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย